

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6/I.,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se ne priobčijo.
Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi: Prostor 1x55 mm
po K 2. Uradni razglaš,
poslano ter notice isti pro-
stor K 3. Pri večjem na-
ročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z
dostavljanjem na dom za
celo leto K 386, za pol
leta K 168, za četrt leta
K 84, za mesec K 28. Za
inozemstvo mesečno K 45,
letno K 540.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6/I.,
Učiteljska tiskarna.

Svetovni položaj socijalizma in naše bodoče naloge.

(Poročilo sodr. dr. O. Baura na zboru avstrijske socijalne demo-
kracije dne 27., 28. in 29. novembra 1921).

(Dalje.)

To stanje pa ni bilo trajno; kajti
tudi tukaj se je okrepila polagoma
samozavest buržoazije v enaki me-
ri, kakor se je udril mednarodno
zunaj v svetu kapitalistični sistem.
In v enaki meri kakor se je vpostavi-
lil zopet gospodarski, spravila in-
dustrija v tek, buržoazija mogla zo-
pet gospodariti, se je samozavest
buržoazije tudi tukaj okrepila, in to
socijalno dejstvo, to razredno dej-
stvo se je izražalo v tem, da so
srednje plasti prebivalstva, ki so
novembra meseca 1918. verovale v
socijalizem in mislile, da je kapitali-
zem dokončal svojo ero, začele zo-
pet verovati kapitalizmu: izražalo
se je v tem, da so kmelje, ki so bili
leta 1918. prepojeni s psihologijo
vračajočih, zopet začeli misliti ka-
pitalistično. S tem se je pa izpre-
menil tudi značaj koalicijske. Če nam
izpocetka ni bila težka, ker je bur-
žoazija takrat morala parirati, je po-
stala naenkrat težka, ko je samoza-
vest buržoazije narasla. Ko smo
nvideli, da se čuti buržoazija zopet
doveli močno, da sama vlada, smo
še rešili, kar je bilo potreba nujno
rešiti: uvedli smo predvsem bramb-
no reformo, potem jim pa vse po-
slovanje zagnali tja rekoč: »Tako,
sedaj vladajte zopet sami!« Tako
smo prišli zopet v opozicijo, ki je bi-
la po mojem prepričanju zgodovinska
potreba, posledica celotnega
procesa, mednarodnega in domačega
procesa.

Buržoazija seveda celo to leto ni
imela nikakršnega veselja, da sama
vlada (Veselosť in pritrjevanje), in
niti en dan ni minil, da ne bi bila
nas prijazno vabila, da zopet sede-
mo z njo skupaj. Čim težavnejši bo
gospodarski položaj dežele, tem
vsiljivejša bodo ta vabila. Na drugi
strani bi bila hinavščina, če bi tajili,
da smo tudi med delavstvom v zad-
njem polletju čuli drugačne glasove
kakor prej (Živalno pritrjevanje),
in da bi nas čisto sodrugl, ki so bili
v drugi periodi koalicijske najhujši
nasprotniki koalicijske, sedaj zopet
kar naenkrat radi spravili v koali-
cijo. (Živalno odobravanje). Moje
trdno prepričanje pa je, da se ne
smemo dati prisiliti h koalicijski ne
po buržoaziji ne po kakih plasteh
proletarijata. (Živalno odobravan-
je.) Kakšen je položaj pravzaprav
danes? Nikakršnega dvoma ni, da
je, če je bil proletarijat dolgo časa
v stanju, si izboljševati življenjske
razmere ob padajoči denarni vred-
nosti, nastalo nedvomno že v zad-
njem polletju poslabšanje življen-

skih razmer proletarijata (Živalno
pritrjevanje), in da če se bo vred-
nost denarja v tej meri zmanjševa-
la, postane to poslabšanje kar naj-
bolj občutno. To je, kar misli mno-
go naših sodrugov: bližamo se stra-
šni katastrofi, vse se bo polomilo,
krona ne bo sploh nič več vredna,
preprečiti moramo, da proletarijat
ne zabrede v to bedo, in zato sami
prijeti za delo, da se to prepreči.
Buržoazija ne napravi tega, ona je
nedelavna v tem oziru — napravi-
mo sami, vzemimo zopet oblast.
Jaz pa menim, da temelje take mi-
sli na napačnem razumevanju tega,
kaj bi utegnili povzročiti s tem, če
bi danes prevzeli vladno oblast. Ni-
ma moči tisti, ki sedi v vladi, za nas
je marveč ravno nasprotno: V vla-
do naj se vsele le takrat,

če se ima potem tudi moč.

da se napravi to, kar je potrebno.
Danes pa, ko je mednarodni kapita-
lizem pognal proletarijat v defenziv-
o, danes, ko je zaraditega in zaradi
domačega gospodarskega razvoja
samozavest buržoazije neprimerno
močnejša, kakor je bila takrat, dan-
es, ko končno tudi sami vladajo,
bi mi v koalicijski ne mogli izsiliti ta-
kih koncesij kakor takrat, danes bi
imeli opraviti z mnogo trdovratnej-
šim, mnogo bolj trmastim, mnogo
zavestnejim partnerjem, zaraditega
bi koalicijska za proletarijat ne bila
rodovitna. Zaraditega bi to ne bila
moč, nego le videz moči, če bi šli v
koalicijsko. (Živalno odobravanje.)

Kakšne naloge imamo torej kot
opozicija? Naša opozicija je naper-
jena predvsem sicer proti meščan-
ski vladi republike, toda naperjena
pa je popolnoma nasprotno kakor
opozicija v stari monarhistični drž-
avi, ne proti republiki, marveč
ravno nasprotno, ker imamo mi in
naši nasprotniki drugačno stališče;
tu so uloge povsem drugače razde-
lene, kakor so navadno porazdelje-
ne med vlado in opozicijo. To repu-
bliko vladajo jako dvomljivi repu-
blikanci (Prav res je!) in večkrat
nedvomni monarhisti. In razred, ki
je v opoziciji, je razred, ki je repu-
bliko ustvaril, edini, ki se za repu-
bliko res briga, ki hoče republiko
res ohraniti. (Živalno odobravan-
je.) Za kaj se sicer bije boj, v kaki
drugi deželi, med vlado in opozici-
jo? Navadno nastopi vlada in za-
hteva dve stvari: najprej denar, po-
tem vojske, in opozicija se upira in
odgovarja z besedami: Nobenega
moža, nobenega vinarja! (Vese-

lost.) Tukaj pa je ravno nasprotno!
Doživeli smo zadnje tedne burško
krizo, socijalna demokracija se dvig-
ne in zahteva: Bramba se mora
popolniti do najvišjega stanja; de-
lavci zapuste na našo vzpodbudo
svoje delo, da stopijo v brambo. In
vlada? Pravi ne, ne mara, ne po-
trebuje vojakov! (Veselosť.) Dru-
god pride vlada s finančnim progra-
mom in opozicija ji odreče nove pre-
jemke, ki jih hoče imeti. Pri nas se
celo leto vlada ne briga za to, kaj
se bo zgodilo, potem pride opozici-
ja, socijalna demokracija, in predlo-
ži finančni program (Veselosť), ka-
ko naj se sanira država. (Živalno
odobravanje.) To so notranja na-
sprotnja tukaj v deželi, ki izvirajo od
toda — kako je gospod Seipel nedav-
no že rekel? — da smo mi vedno
tako v skrbeh za republiko, dočim
njemu ne dela prav nobenih skrbi.
(Živalna veselosť.) Naša opozicija
ne more biti samo negativna, samo
kritična, marveč mora biti pozitiv-
na, aktivna, ustvarjalna, in sicer,
to je posebnost našega položaja, ne
le pozitivna v tem zmislu, da mora
donašati proletarijatu pridobitve,
marveč pozitivna celo v tem zmislu,
da doseže tudi za državo pozitivno,
proti vladi te države in proti onim,
ki državo vladajo, ker smo mi, ki
smo državo ustvarili in ki jo hoče-
mo in moramo ohraniti, če ne ma-
ramo, da tukaj propade republikan-
ski red ter se ustvari pogoje za pro-
torevolucijo. Toda nasprotje je še
globlje. Drugje vlada meščanska
vlada in proletarijat mora dopuščati,
da vlada, ker ima meščanska
vlada vojske, ki krote proletarijat.
Pri nas tudi vlada meščanska vlada,
meščani imajo večino v parlamentu
in mi smo manjšina, pri nas prav
kakor drugod. Toda razmerje v
parlamentu, kjer smo mi manjšina
in zaraditega oni zakone sklepajo,
je očito v nasprotju z

razmerjem naše moči izven parla-
menta.

(Odobravanje.) Zakaj pravi uspeh
novembarske revolucije 1918. je ta,
da je nemško-avstrijski proletarijat
v obratili, v promemih podjetij in
v oboževanem korpusu tako močan,
da bi v resnici nobena meščanska
vlada ne mogla vladati niti en dan,
če mi sklenemo, da jo vržemo in
zapodimo. (Živalno odobravanje.)
To dejstvo ima pa seveda za našo
taktiko dalekosežen vpliv. Pred-
vsem zbujajo velikansko samozavest
proletarijata, zato se čisto dogodi,
da pridejo k nam naši sodrugl, ka-
dar sprejemo meščani kak zakon,
in pravijo, zakaj vendar dopuščamo,
da se oni poslužujejo svoje ve-
čine, in proti nam sklepajo. In vsak
dan se dogaja, da, če delavci kaj
zahtevajo in s tem ne prederemo,
ker to meščanska večina odkloni,

pravijo, kakšen boj je to, če socijal-
ni demokrati kaj predlagajo, tudi
govore za to, in večina pa sklepa
proti njim, pa molče. Tu bi pred-
vsem povedal: Ni ga mislim, no-
benega avstrijskega socijalnega de-
mokrata, ki bi kakšno bojno sred-
stvo načelno odklanjal. Obsebi je
umevno, da bi se mi, če bi hotela
buržoazija odkriti na življenjskih
interesih proletarijata, na odloče-
valnih pozicijah proletarijata v re-
publiki, ali celo rušiti na republiko,
moral poslužiti

vseh sredstev naše moči.

ki jih imamo (Živalno odobravan-
je), bodisi opozicije v parlamentu,
bodisi splošne stavke ali tudi ob-
orožene vstaje izven parlamenta.
Toda ravnotako samoobsebi umev-
no, in to razumevanje moramo vce-
piti našim sodrugom, je, da tega iz-
rednega, izvenparlamentarnega bo-
nega orožja ne moremo rabiti vsak-
dan (Živalno odobravanje), marveč
le v skrajnih slučajih. Ta republika
kakršna je, gotovo ni naš zadnji
ideal, toda nihče se ne sme v tem
varati: če bi se ob sedanjem sve-

tovnem mednarodnem položaju, ob
sedanjem razmerju moči okolo nas
zrušila demokratska republika in
bi ji sledila meščanska vojna, potem
bi iz tega ob sedanjem razmerju
moči ne izšlo gospodstvo proletari-
jata, marveč gospodstvo protirevo-
lucije. Dekler je tako, bi bila neum-
nost to, kar je proletarijat dosegel,
spravljati v nevarnost, in vsakdo
mora razumeti, da bi bilo lahkoniš-
ljeno porabljeni ona bojna sredstva,
ki razpolagamo z njimi, v vsakda-
njem boju, kar bi takoj onemogoči-
lo poslovanje demokratske repu-
blike in moralo dovesti do njenega
propada. Nobenega orožja ne izklju-
čujemo, vse moramo imeti priprav-
ljeno, dobro mora biti nabrušeno; to
je ena naših glavnih nalog. Toda
prav tako jasno je, da bi bilo

norost in samomor.

Če bi katero teli izrednih bojnih
orožij rabili kadarkoli razen v iz-
rednem slučaju. V političnem vsak-
danjem boju pač ne moremo porab-
ljati drugega orožja kakor normalno
bojno orožje parlamentarne opa-
zicije. (Dalje prih.)

Strokovno organiziranemu delavstvu.

Glavni radnički savez, Opći rad-
nički savez in Strokovna komisija
so se zedinili, da se skliče dne 7. in
8. januarja 1922 v Beogradu v začas-
ni Socijalistični dom

državno strokovno konferenco.

Na dnevnem redu je: 1. otvorit-
tev konference; 2. verifikacija po-
oblastil delegatov; 3. volitev pred-
sedništva konference; 4. zedinjenje
vseh delavskih strokovnih organi-
zacij v eno centralno instanco pod
imenom Zveza delavskih sindika-
tov Jugoslavije (posvetovanje o
pravilniku centralne instance), in 5.
sklep konference.

Na konferenco pošljejo po tri de-
legate. Glavni radnički savez iz
Beograda in Sarajeva, Opći radni-
čki savez iz Zagreba in Sarajeva,
Strokovna komisija iz Ljubljane in

Medjusavezni sindikalni odbor iz
Beograda, po en delegat vseh stro-
kovnih zvez in podzvez, če so v se-
stavu foruma po goreh določbi ali
ne, ter po en delegat vseh krajev-
nih strokovnih komisij, kjer so take
konstituirane, kjer take komisije ne
obstoje, še pa volijo obstoječe pe-
družnice skupnega delegata.

V interesu proletarijata se bo vr-
šila konferenca, ker je že dovolj
škodovalna razcepljenost. Delavstvo
se mora boriti v eni fronti proti re-
akciji, izjemnemu zakonu, za oseni-
urni delavnik in proti kapitalistič-
nemu razredu, ki je postal ogabno
prevzetan.

Zivelo zedinjenje jugoslovanske-
ga proletarijata, živila tesna zveza
svobodnih strokovnih organizacij,
na snidenje na državni strokovni
konferenci!

Predlogi za strankin zbor 26. dec. 1921.

Zaupniški zbor krajevne organi-
zacije JSDS v Celju predlaga sle-
deče predloge:

1. Vsi tisti, ki hočejo imeti in že
imajo v stranki JSDS važne javne
ali organizacijske funkcije, morajo
plačevati progresivni strankin da-
vek. To so: narodni poslanci, ob-
lastni poslanci, občinski župani in
odborniki ter vsi odborniki vseh
organizacij JSDS in KDZ.

Od zdaj naprej ne more biti ni-
če izvoljen nikamor, če ni član

JSDS ali KDZ in če ne plačuje te-
ga davka.

2. Vsem sklepom strankinega
zboru, izvrševalnega odbora in
strankinega načelstva se morajo
brezpodgovorno pokoriti vse strankine
organizacije. Da se sklepi uveljavijo,
ima skrbeti strankino tajništvo.
Organizacije ali člani, ki bi se skle-
pom ne pokorili, so nehalni člani
JSDS in KDZ.

3. Vsi poslanci morajo biti stran-
kinemu tajništvu na razpolago, rav-

LISTEK.

L. N. Tolstoj:

Po plesu.

(Dalje.)

— Kako to, da ga niste čutili, če
ste jo pa objemali okrog pasu; ne
samo svoje, temveč tudi njeno telo
ste čutili, mislim, — je dejal eden
izmed gostov.

Ivan Vasiljevič je naenkrat za-
rdel in je jezno skoro zakričal: —
Da, takile ste vi, današnja mladina.
Vi sploh drugega pač ne vidite
kot samo telo. Svoje dni pa je bila
stvar drugačna. Čim bolj sem se
zaljubljal vanjo, tembolj je postajala
breztelesna zame. Vi, sedaj, vi-
dite noge, gležnje in take stvari, vi
slučite ženske, v katere ste zaljubl-
ljeni, zame pa je bil predmet moje
ljubezni vedno obdan z bronasto
obleko, kakor pravi Alfonz Karr —
to je bil imeniten pisatelj. Mi, ne sa-
mo, da jih nismo slučajli, temveč smo
se trudili zakriti njihovo nagoto,
kakor dobni sin Noa. Pa saj me ta-
ko ne boste razumeli.

— Nič ga ne poslušajte. Kaj je
bilo potem? — je vprašal nekdo iz-
med nas.

— No, tako sem preplesal naj-
več ž njo in nisem videl kako je ni-
neval čas. Muzikanti so z nekako
obupno utrujenostjo — veste, kakor
vedno proti koncu plesa, — ponav-
ljali vedno en in isti motiv mazur-
ke. Iz spremnic so že vstali izza
igralnih miz papani in name in so
čakali večerje, lakajji so vse bolj po-
gosto prenašali nekake posode. Bilo
je tri po polnoči. Treba je bilo izra-
biti poslednje minute. Izbral sem jo
še enkrat in zaplesala sva stotič po
dvorani.

— Torej, po večerji je četvorka
moja, — sem ji dejal, ko sem jo
spremljal na njeno mesto.

— Sedyda, če me ne odpeljejo,

— mi je rekla in se je nasmejala.

— Ne dovolim jim, — sem dejal.

— No, dajte mi pahljačo, — je
rekla.

— Žal mi jo je dati, — sem re-
kel in ji podal belo cenoeno pahljačo.

— Nate, da vam ne bo žal, — je
rekla, odtrgala peresce od pahljače
in mi ga podala.

Vzel sem ga in sem samo s po-
gledom mogel izraziti vso svojo ra-

dost in hvaležnost. Nisem bil samo
vesel in zadovoljen, srečen sem bil,
blazen, dober sem bil, sploh nisem
bil več jaz, temveč nekakšno nez-
emsko biče, ki ne pozna zla in je
zmožno samo dobrega. Spravl sem
peresce v rokavico in sem stal; ni
mi bilo mogoče stran od nje.

— Pogledite, papana prosijo, naj
pleše, — mi je rekla in mi pokazala
visoko, postavno figuro svojega
očeta, polkovnika, s srebrnimi epo-
letami, ki je stal na vratih z drugimi
damami.

— Varenka, pojdite sem, — jo je
glasno poklicala gospodinja z bri-
lantnim okrasom in jelizavetinski-
mi plečami.

Varenka je stopila k vratom in
jaz za njo.

— Pregovorite vendar, ma chère,
očeta, da zapleše z vami. No,
dajte Pjotr Vladislavovič, — se je
okrenila gospodinja k polkovniku.

Varenkin oče je bil zelo lep, po-
staven, visok in svež stavec. Imel
je zelo rdeč obraz, bele podvite
brke à la Nicolas I., bele, proti bri-
kom zapregnene zalizece in lase s
ni smehljaj je bil v njegovih bleste-
nih smehljaj je bil v njegovih bleste-
čih se očeh in ustnih, kakor pri hč-

ri. Rašen je bil čudovito: široka, z
redovi neobgato okrašena vojaško
napeta prsa, silna pleča in dolge,
lepo raščene noge. Bil je mestni po-
večnik tip starega soldata Nikola-
jevske šole.

Ko sva midva prišla k vratom,
se je polkovnik branil, češ da je po-
zabil plesati, vendar pa je segel z
roko v levo stran, potegnil sabljo
iz portopeja, jo oddal uslužbenemu,
mlajšemu gospodu, nadel irhasto ro-
kavico na desno roko; »vse mora
biti po predpisih,« — je dejal smeh-
ljaje se; prijel je hčerko za roko, se
postavil v četrt obrata in čakal
takta.

Ko je dočkal začetek mazurki-
nega motiva, je junaško udaril z eno
nogo, sprožil drugo, in visoka, tež-
ka njegova postava se je zagibala
okrog dvorane, zdaj tilbo in mirno,
zdaj šumno in burno, s teptanjem
podplatov in peta druga ob drugo.
Gracijozna figura Varenke je pla-
vala okrog njega in je neopazno,
vedno pravočasno krajšala ali po-
večevala korake svojih majhnih, be-
lih, atlasnih nožic. Cela dvorana je
sledila vsaki kretnji dvojice. Jaz pa
se nisem samo naslajal, temveč sem
naravnost z navdušeno ganičenostjo

gledal nanju. Posebno so me ganili
njegovi s hlačnimi stremeni podve-
zanimi škornji, — dobri teletovni
škornji, toda ne modni, ne ostri,
temveč staromodni škornji s štiri-
oglatim koncem in brez peta; oči-
vidno jih je delal bataljonski čevl-
jar. Da bi lahko vodil svojo ljub-
ljeno hčerko v svet in jo oblačil, ne
kupiše modnih škornjev, temveč
nosi takele, preproste izdelke,
sem mislil, in ti štirioglati konci
čevljev so me posebno ganili. Bilo
je videti, da je nekoč krasno plesal,
toda sedaj je bil težak in noge že
niso bile več dosti prožne za vse te
lene in hitre korake, ki jih je hotel
izvajati. Ampak vseeno je spretno
odplesal dva kroga. Ko pa je kon-
čno hitro razkoračil noge, jih zopet
udaril skupaj in, čeprav nekoliko
težko, padel na eno koleno, in se je
ona, popravljaše si krilo, v katero
se je bil zataknil, nasmehnila in sto-
pila okrog njega, je vse glasno za-
ploskala. Nato se je nekotiko na-
porno dvignil, nežno, milo objel
hčerko z rokami za ušesa, jo polu-
bil na čelo in jo je privedel k meni,
ker je mislil, da plešem jaz ž njo.
Dejal sem mu, da nisem njen ple-
salec. (Dalje prih.)

no tako tudi vsi, ki so zmožni in znajo nastopati kot govorniki. Govorniki morajo iti vsepovsod, kamor jih tajištvo pošlje.

4. Novoizvoljenemu strankinemu načelnstvu nalaga strankin zbor, da se v prihodnjem letu resno začne pečati z ustanovitvijo in organiziranjem strankine delavske šole. Ti predlogi so bili sprejeti soglasno od 51 navzočih strankinih članov.

Frano Koren i. r., preds.

Ker se po skleni Celjske konference z dne 1. 11. t. l. še nihče ni oglašil o naših najnujnejših vprašanjih o izpolnitvi naše strankine zavesti, železni disciplini, ki jo mora poznati naš pristaš. Kako pa vzgojimo naše pionirje, kako reorganiziramo naše politične organizacije, da bodo brezhibno poslovale? Na žalost moramo konstatirati, da zavzemajo posamezne krajevne organizacije nekako separatistično stališče napram sklepom lanskega strankinega zbora, sklepom konference, ter tudi načelnstva. To je nezdružljivo in nedopustno ter pogubno za ves naš pokret. Ako se postavljajo krajevne organizacije bodisi v Ljubljani ali Mariboru na neko višjo stopnjo, kot druge, ter se nepokore strankinemu štatutu in disciplini, niso to nobeni utrujeni volaki. Vsi smo volaki, vsi enaki, ne poznamo nobenih takozvanih strankinih papežev, za nas je program in štatut najsvetejši: ako pa kdo v štatutu ali v vodstvu stranke vidi ali domneva, da kaj ni v redu, pa še nima pravice pri posameznih krajevnih or-

ganizacijah uvajati nered. Staviti se po robu, dokazovati svoje stališče ter s tem sodruge, ki še v železni disciplini niso utrjeni, ni prav, ker je škodljivo stranki. Tako tudi sodrug naj spravi vse take težnje na strankino konferenco ter na redni strankin zbor.

Že leta 1919 smo se pečali, kako izpolniti naš aparat, da bo lažje in uspešneje funkcioniral. Ponašljamo svoj takrat podani načrt, ki je bil delno sprejet, ter se že tudi ponekod pričela izvajati, a ne popolnoma pravilno.

Predvidene so kraljeve skupine okrajne, ter okrajne. Delokrog krajevnih je dotični kralj, okrajne tvorijo delegati dotičnega okraja, okrajne pa odposlanci voljeni na okrajnih konferencah, okrajni zastopniki naj bodo tisti predstavitelji, kateri odločujejo za cela okrožja, seveda le v okviru strankinega štatuta ima pravico edino le pokrajinski strankin zbor, ako ni v nasprotju z našim mednarodnim programom.

Sodrugji delegati, pripravite vse tozadevno gradivo za letošnji strankin zbor, upajmo, da bo naše letošnje zborovanje zadnje v tej obliki: ne mislite morda, da se razdružimo, ne sodrugji, mnenja sem, da je vraščanje ujedinenja vsega jugoslovanskega proletarijata dozorelo, da bomo imeli v par mesecih prvi ujedineni strankin zbor: potem stopijo na mesto naših strankinih zborov pokrajinski zbori ali vsako leto, vsaki dve leti pa strankin zbor Zedinjene socialistične stranke.

spremljale cele kompanije detektivov in orožnikov, ki so na pokopališču aretirali nekega človeka, siromajno opravljenega. K sreči pa se je izkazalo, da je aretirani človek čisto nedolžen.

Atentat na regenta. Koncem prejšnjega tedna so izpustili iz preiskovalnega zapora v Belgradu nič več kakor 15 komunistov, ki so bili zaprti zaradi atentata na regenta, katerim pa niso mogli ničesar dokazati. Veliko število jih je ostalo še nadalje pod ključem.

Novo romunsko ministrstvo. Take Jonescu je sestavil vlado. Ministrstvo predsedništva in finančno ministrstvo prevzame Take Jonescu, zunanje Derussi, vojno ministrstvo general Mali Nalban, ministrstvo za Sredmograško pa Brodiceanu. Zasedanje zbornice se je nadaljšalo za en mesec.

Dnevne vesti.

Kdo izpremlja firmo. Zedinjena socialistična stranka se bo imenovala „Socialistična stranka Jugoslavije“. „Novemu času“ to ni všeč, pa pravi, da spreminjamo firmo iz oportunitete. Ko se zedinimo moramo imeti skupno ime, to je jasno. Da ostanemo razredna stranka proletarijata je tudi jasno. „Novi čas“ naj le pove, kolikrat so že klerikalci spremenili svoje ime, pa kljub temu lažejo in obrekujejo naprej. To so delali kot katoliški, kot narodni, kot socialni in delajo kot ljudski, vse jim gre na eno „rajtengo“, ker jim njihovi čitatelji verujejo, če še tako nazkrižema farbajo kmeta, delavca, meščana. Samo da je „hec“ in pa da gre njim v klasje pšenice rumena in zlata.

Posredovanje med rudarji in lastnikom premogovnika v Krmelju. Ministrstvo za soc. politiko je pooblastilo g. dr. L. Lotriča, da uvede v Krmelju pogajanja med rudarji in g. Jakilom glede spora, ker se tvrdka ne ravna po sklenjeni pogodbi. Ako bi se ta spor ne dal rešiti potom sporazuma, pošlje ministrstvo enako komisijo kakor jo je poslalo lani v Trbovlje, da ugotovi dejanski stan in reši mezdni spor končnojavno.

Preliuba poštenost, o kje si doma. Kontrolna komisija je pričela pred kratkim delovati in je že rešila več zagonetnih slučajev. V kratkem bo pričela razpravljati o avtomobilnih posameznih ministrstvih. Prišlo pa so na dnevni red tudi že različne nagrade n. pr. na glavo tega razbojnika je razpisanih 30 tisoč dinarjev, za nesebično uradovanje načelnika železnice gre 20 tisoč dinarjev in tako dalje v neskončnost. Toda nikari pomislite, da smo že davno prehiteli bivšo Avstro-Ogrsko s tem, da pride na vsakih 300 ljudi po en uradnik, ki je po balkanski metodi navadno popolnoma nespoben.

Pravnik za železničarje. V ministrstvu za železnice so izgotovili pravilnik za unifikacijo železniške službe v naši državi in stopi v veljavo s 1. januarjem 1922.

Uradni list št. 150 priobčuje naredbo o pobiranju občinske davščine na razkošje v mestu Mariboru. Interesno je na to opozarjamo.

V odgovor »Avtonomist«. V svoji 36. številki je »Avtonomist« nastopil pot za »Slovenec« ter predlagal »Tekavaluto«. Ne bi mu odgovorili na tako otročjo neukost, če ne bi v svoji najnovejši številki od 19. t. m. pod naslovom »Milijonarji« ne našel iste misli, ki je temelj naših člankov o valutni reformi. »Avtonomist« predlaga za enkrat boljševiski recept zamenjati dinarje za nove dinarje. On se zaenkrat očitno zadovoljuje samo s tem, da ne bo treba pisati toliko ničel (gotovo tudi pridobitev!) Sistema to izpremenilo ne bo, to tudi sam ve. Pove sicer, da bi draginja padla, če bi se ustavilo tiskanje novih novčanic in dvignila produkcija, ne pove pa, kako naj se to omogoči. Mi smo pokazali to pot, naj jo pokaže še on! In če bo njegova boljša, sigurnejša od naše, naj bo prepričan, da bomo prvi, ki jo bomo podpirali. Smešiti misel zaradi osebnosti ne more koristiti nikomur. Ali koristi to avtonomiji?

Za svinec je denar na razpolago. Če bi naši modri državniški skrbeli v toliko meri za prosveto kakor skrbje za nepotrebno armado, potem bi nastopili zlati časi in čisto gotovo se ne bi potem več zgodilo, da bi naraslo število aretirancev po policiji samo v enem mestu na 10.000 mož letno, kar se je zgodilo prejšnji teden v Zagrebu.

Proletarske demonstracije v Ohridu. Kapitalistična družba

„Ohrid“ je dobila koncesijo za izkoriščanje ribolova na Ohridskem jezeru. Ohridčani so te dni priredili velike demonstracije in pri tej priliki opustošili poslovne prostore imenovane družbe, ki je zelo oškodovala tamošnje revne prebivalce s svojo pridobljeno koncesijo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želijo fantje 24. pešad. puka iz Peči (Stara Srbija) vsem čitateljem, vsem Slovincem in Slovenkam: Zupanc Vik., Rajhenburg, Knez Alojz, Repovž Poide iz Zagorja ob Savi, Borstner Joško, Celje, Kopušar Franc, Celje, Robavs Vinco, Zagorje ob Savi, Krolf Franc, Kozje, Lisec Anton, Boštajn, Praprotnik Joško, Šostajn, Kovačič Fr., Bizelsko.

Kriza v cementni industriji. Tovarna cementa v Zadanem mostu stoji vsled pomanjkanja kosovnega premoga iz Trbovelj v največji krizi, ker, ako ne pride takojšnja pomoč, se boode tovarna zaprla in bode 260 delavcev brez kruha. — Tovarna je dobila v mesecu novembra vsega 9 vagonov in v decembru vsega 6 vagonov kosovca iz Trbovelj, sicer je nakazano dnevno po 15 ton od Oddeljenja za premog — ampak to stoji samo na papirju, in tovarna je pripravna tudi pri povzemanju cene plačati izven kontingenta — in tudi tega ni mogoče dobiti, toraj vse prošnje na vse mogoče instance ostanejo kakor bob ob steno; tovarna ne dobi in ne dobi kosovnega premoga pod nikako ceno. — Apelira se na strokovno osredno društvo delavcev, da naj njihovi poslaniki interpellirajo na merodajnem mestu, da dobi tovarna premog, ako tudi po zvišanju cen, samo da bodo imeli delavci svoj zaslužek. (560)

V ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske so bili na včerajšnji seji upravnega odbora izvoljeni: dr. Fran Petrič (predsednik), Riko Jug (podpredsednik), dr. Pestotnik in Albin Zajec.

Za ljudsko visoko šolo. „AK. socialno-pedagoški krožek“ je priredil v nedeljo predavanje o tem predmetu. Predavatelj prof. Dr. Ozvald je pokazal potrebo po splošni izobrazbi našega naroda ter smisel in metode ljudskih visokih šol na Holandskem. Uspeh je bil tam veliki, tako da so imeli l. 1914. 75 ljudskih visokih šol s 7000 učenci. In mala holandska država se more dandanes opravičeno ponašati, da je ves njen narod izobražen. Cilj te izobrazbe je predvsem oplenitev srca in vzgoja značaja, ne omejuje se pa na sama predavanja. Tako izobraževanje ljudstva zahteva od dotičnih učiteljev obširne splošne izobrazbe, globokega spoznavanja ljudstva, ter tesnega stika z njim. V tej smeri bi bilo treba pri nas nastaviti vse sile.

Ljubljanska novica. »Slovenec« z dne 18. t. m. poroča: V soboto zvečer sta sedela v Narodni kavarni dva kapetana. Ko je prišel stražnik napovedat policijsko uro, so civilisti odšli, kapetana pa sta kričala na stražnika: »magarac« in ga psovala še z drugimi priimki, tako da je policist enega izmed njih aretirar. Nato je drugi kapetan hitel v vojašnico, tam alarmiral celi vod 30 mož in sam z njimi na čelu prikorakal pred Kraljevo policijsko ravnateljstvo! Moštvo je bilo seveda oboroženo s puškami, je obkolilo policijo in kapetan je zahteval, da se tovariš takoj izpusti. Dobil je odgovor, da je policija kapetana že prej izpustila. Nato je z moštvom odšel.

K manjši podeljevali odlikovanja. 14. in 15. decembra 1921 je ob 20. zvečer predaval Anatol Duror v ljubljanskem Narodnem domu svoje dresirane živali in sicer pse, miši, lisice, peteline, opice itd. to pa s tako mojstrsko izvedbo, da pričakujemo vsak dan, da ga bo doletelo kakšno izredno odlikovanje, posebno pa, če pomislimo, da občutno boleha naša vlada že ves čas svojega obstoja na manjši podeljevanja raznih ordenov z zvezdami ali vrvicami.

Gg. hišni gospodarji v Ljubljani se opozarjajo, da se vrši ljudsko štetje v Ljubljani ter popis hiš in stanovanj, po stanju dne 20. decembra 1921. Ker je bila ob priliki zadnjega ljudskega štetja izražena želja, da bi se k ljudskemu štetju pritegnili tudi hišni posestniki, so se za sedanje ljudsko štetje natiskali dvoje obrazci in sicer 1 za hišo, drugega pa za vsako stranko. Gg. hišni gospodarji se vsled tega opozarjajo, da natančno pregledajo vse stanovanjske pole, katere izpolnijo stranke, ker so za resnično navedbo strank na prvi strani stano-

vanjih pol, osebno odgovorni. To pole, ki jih izpolnijo stranke, morajo hišni gospodarji sopolisati. — Hkratu se opozarjajo, da morajo za vsako hišo, ki ima lastno hišno število izpolniti posebno hišno polo in priložiti hišni poli le stanovanjske pole onih strank, ki stanujejo v popisani hiši. Če bi kdo od 20. decembra 1920 ne dobil pol ali bi jih dobil premalo, naj se nemudoma zgasi v mestni posvetovalnici na magistratu. Kedaj se bodg oddajale izpolnjene hišne in stanovanjske pole, se bo objavilo v listih.

Gospodu E. D. Stefanoviču uredniku „Delavskih novic“ v album. V številki 8. Vašega lista, sto prinesli članek brez podpisa, v katerem se skriva baje neki Trboveljčan. Ker nosi članek naslov „Čobalovi bratomorci na delu“ in se naslanja na rudarski shod v Hrastrniku, smatram za svojo dolžnost, da odgovorim s podpisom. Clankar zavija ter pravi, da govorniki niso smatrali za potrebno, da govorijo o strokovnih vprašanjih, ki danes zanimajo vse rudarje. (Skrajni čas bi res bil, da bi se vsi rudarji zanimali za organizacijo, Opomba pisca.) O nameravanem znižanju rudarskih mezd, o davčnih odtegljajih pri zadnjem plačevanju, o naraščajoči draginji, o razpustu strokovnih organizacij, o preganjanju, odpušcanju in izgonih razredno-zavednih rudarjev itd. Dalje, pravi člankar, da so govorili na shodih rudarjev Čobal in njegovi agenti, ki se poslužujejo zakona o zaščiti države denunciaciji, obrekovanju itd. Vsled sramotnega zaviljanja in ostudnega obrekovanja pozivljam pisca javno, da me pokliče v Trbovlje ali Hrastrnik pred vse rudarje v svrhu dokaza, v kakšni protidelavski akciji, ki bi jo po mnenju pisca bil jaz zakrivil. Obenem pozivljam g. urednika Stefanoviča, da se od mene predlagne ljudskega tribunala udeleži ter, da prinese s seboj člansko izkaznico strokovne organizacije. Povdarjam, da je moj govor shoda v Hrastrniku v „Napreju“ z dne 9. dec. t. l. objavljen. — Leskovšek Alojzij s. r., strokovni tajnik v Celju.

Božična drevesa. Da se tudi revnejši sloji preskrbe z božičnimi drevesci, je mestni gospodarski urad založil več istih, ter jih prodaja po 4—30 K kos. Dobe se na Gradu ali v Zvezdi.

Za oskrbo ubogih. Mestni magistrat pošilja te dni vsem imovitejšim ljubljanskim krogom pozive, naj bi se zavezali vsak mesec prispevati poljuben znesek za oskrbo ubogih. Stem bi se odpravilo dosedanje podpiranje posameznih ubogih po hišah ter bi vsi zares potrebni ubogi dobivali poslej primerne mesečne podpore na magistratu. Izjave je vračati mestnemu knjigovodstvu na magistratu, Galletova hiša 11. nadst. Ker se pozivi morda niso poslali komu, ki bi se sam rad odkupil dosedanjega nadlegovanja, naj bi se oni, ki žele to plemenito akcijo podpirati, zglašili zaradi poziva v mestnem knjigovodstvu!

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah „Drž. posred. za delo“ v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 4. do 10. decembra 1921 dela 99 moških in 52 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 68 moških in 51 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 66. — Promet od 1. januarja do 10. decembra 1921 izkazuje 31.815 strank in sicer 15.657 delodajalcev in 16.158 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 9.734. — Dela iščejo: rudarji, kovinarji, natakari, natakari, pekci, mlinarji, mesarji, zidarji, trgovci, sodrudniki, prodajalke, strojni kurjači, dninarji, pisarn. moči, družabniki, vzgojiteljice, kuharice, služkinje, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: rudarji, ključavničarji za orodje, mizarji, lončarji, usnjari, drvarji, čevljarji, žagarji, gateristi, lesni strugarji, blagajničarki za hotel, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Celje

„Usta ima kakor žaba“. Celjska „Nova Doba“ (Nova Laž) je prav po nepotrebnem posvetila Podbevšku že več člankov, ki se odlikujejo po dopisnikovemu idiotstvu, ki trobentari celjskim rodoljubom o duhtenju cvetkah iz Podbevškovega govora v Šostanju. Pomislite, ta predrzni človek je trdil, da je bil Cankar proti državi: da je naša vlada povodom zadnje mobilizacije porabila samo bencina za 70 milijonov kron; da Srbi uvajajo pouk sr-

Kako se rešuje stanovanjska kriza v Celju.

Res čudna so pota hišnih posestnikov v Celju: oni zahtevajo od vlade, češ, dajte nam proste roke in stanovanjske krize bo konec; potem bomo preurejevali, zdeli in stavili nove hiše, vsak najemnik pride do svojega stanovanja, to pa le edino takrat, ko dobimo proste roke, ker tej uredbi, ki nam daje pravico s preurejenimi in novo stavljenimi poslopji, prosto razpolaganje, ne verjamemo. — Čulite, demokrati ne verjamejo več demokratom, to je pa vendar preveč. — Kljub temu, da smejo demokrati v Celju delati iz stanovanj nemoteno kar hočejo, celo svinjake, koniske hleve, skladišča itd., ne verjamejo več demokratskim voditeljem.

V Benjamin Ipavčevi ulici je gospod hišni posestnik iz prav prilaznega stanovanja, v katerem je celo pred kratkim časom stanovala rodovina kr. straže, napravil — svinjaki. Drugi, ravno v isti ulici, je uničil tri delavska stanovanja, v katerih onem se nahaja sedaj konjski hlev, v drugem šupa za vozove in v tretjem shramba za seno. — Nadalje je neki hišni posestnik dal stranko sodnijsko deložirati, ker je slučajno uporabila isti prostor za delavnico, češ, delavnica ne spada pod nadzorstvo stanovanjske oblasti, in kaj še Vam zdi, dragi bralci, da se je iz tistega lokala naredilo? — Mišlite morda, — boli udobno stanovanje, ker je slučajno tretja kot zavarovana stena obstojala iz lesa? — O kaj še! — Konjski hlev se zida iz istega prostora in vse to z vednostjo oblasti.

Zopet drugi hišni posestnik si je na že itak tesnem dvorišču postavil leseno šupo, kjer, če Bog da, izbruhne ogenj, in še od šestih strank, ki imajo ena več, druga manj rodovine, ne reši živ krst.

Doslodnost, kje si? — Ja, ja! Tako bi reševali hišni posestniki sta-

novanjsko krizo, če bi imeli proste roke.

Pozivamo merodajne kroge, napravte vendar enkrat konec! Dajte nam uradnike, ki bodo čutili z ljudstvom in spoštovali izdane odredbe, kajti če uradnik ne spoštuje zakona, ali hočete potem od navadnega delavca kaj boljšega.

Gospodje merodajni faktorji, zdramite se vendar enkrat, ter skusite vsaj eno leto kreniti na drugo pot, dokler je še čas in videli bode: Obliubljena dežela bo tukaj. Izginili bodo vsi boljševiki, komunisti in kako jih že imenujete; stavila se bodejo namesto letnišnic humanitarnega poslopja, razvijala se bo industrija in obrt, cvetelo bo blagostanje in rešili se bomo pitavk, katere nam danes pijejo kri in delavske sile uničujejo. Ali si mogoče Vi mislite, da Vam mora sestrada delavec, keremu gleda lakota in jetika od daleč z obraza, toliko koristiti, kakor zdrav in čvrst človek?

Ali ne veste, če uničujete proletarijat, da s tem uničujete sami sebe in s tem tudi državo? — Sicer so pa te vrstice glas vpljočega v puščavi!

Pač pa kličem tebi zatirani proletarec, zdrami se tudi ti enkrat iz svojega tisočletnega spanja, ter pridi na plan, in sicer na plan v svojo organizacijo in sicer v organizacijo brezdemovincev, kakor nas buržoazija, to je, kapitalisti nazivajo, organizirajo se strokovno kakor politično; ne boj se plačila tistih par novčičev, katere organizacija od Tebe zahteva; verjemi, stotero ti bode povrnjeno, ako ne Tebi, vendar tvojim naslednikom, za katere skrbeti je naša proletarska dolžnost. Toraj vsi v jugoslovanske socialdemokratske stranke, ker to je stranka, katere edina se zanima za tvoje interese, ubogi proletarec!

ta bo postavil in utrdil eno fronto v državi in boju proti kapitalizmu klub vsem poizkusom raznih meščanskih in polmeščanskih demagogov, ki so hodili in hodijo še danes med delavstvo, da med njim sejejo razdor in s tem podpirajo meščanske stranke. V novejšem času zopet strašilo razpi agenti med delavstvom, ki so najeti ali pa tudi sicer tako slabe moralne kvalitete, da skušajo z raznimi obrekovanji sodrugov in delavskih organizacij škodovati delavstvu. Vsak zaveden delavec se mora zavedati, da ljudje, ki hočejo z obrekovanji doseči vpliv pri ljudstvu niso pošteni. Tudi z ozirom na te boje, ki bodo postali nedvomno še hušji in ogabnejši, je bilo potreba, da je ustvaril proletarijat enotno bojno črto in da nastopi z vso odločnostjo proti vsem lopovom. Živela solidarnost jugoslovanskega proletarijata!

Kadar pridejo naši ministri med ljudstvo. Kako so priljubljeni naši ministri, je dokazal pretekli teden minister za prosveto, slavni Pribečević, ko je prišel v Zagreb k pogrebu svoje matere in so ga

Politične vesti.

Naš strankin zbor. Strankin zbor je parlament razrednozavednega proletarijata. To smo povedali že večkrat. V nekaj dneh se bo vršil. Ne smemo pa pozabiti, da je to zbor programa in dela, zbor organizacije in političnega dela, dela za razširjenje socialističnega prepričanja. Glavna naloga strankinega zbora je problem dela za zbuđenje proletarijata k zavesti. V Jugoslaviji imamo mnogo sodrugov socialistov, mnogo jih imamo, ki dobrohotno podpirajo in sodelujejo v interesu razredne zavesti, klub temu smo pa še premalo storili kulturnega dela v tej smeri. Toraj tudi kulturnemu delu mora posvetiti strankin zbor svoj kotiček.

Zedinjenje socialističnih strank v Jugoslaviji. Nedogleden je pomon zedinjenja socialističnih strank v Jugoslaviji. Vedeli smo, da mora priti do tega koraka, ker se razredni proletarijat zaveda, da je združitev proletarijata predpogoj za uspešno razredno bojevanje. Ta korak jugoslovanskega proletarija-

horoščine v naših šolah, ker ho-
jejo vzgojiti v Sloveniji same idio-
te. Resnica je, da je Podbevšek
rdil, da je bil Cankar proti državi,
oda proti bivši avstro - ogradski; da
kritiziral naše gorostasne izdat-
te, tako n. pr. da porabi samo vo-
to ministrstvo 70 milijonov dinar-
ev letno za bencin svojih avtomo-
bilov; da naj bi vladna klika name-
sto srbohrvaškega jezika, ki ni nam
zoben tuj jezik, nudila v veliko več-
ji meri prosveto na vseh mogočih
poljih itd. Umetnost ni namreč na-
stala zaradi tega, da se bomo z njo
zahvalili, ona ni noben luksuz, je čisto
brezpomembna, če ne bi bila
njena naloga tako vzvišena kakor
ravno je, Cankar se je celo svoje
življenje boril za pravo umetnost,
z njo za izrazito duhovno življenje
in Podbevšek je izvajal, da če bi
bila naša doba prežeta duhovnega
življenja, ki mu je podlaga etično
čuvstvanje, potem se prav goto-
vo ne bi zgodilo več v našem vsak-
danjem življenju, da bi vladali go-
tovi gospodje brez ozira na desno
in levo, proti narodovim koristim.
In je našel samo par kričočih pri-
merčkov, ampak našel bi jih lahko
cel bataljon. S tem pa ni blatil Can-
karjevega spomina, temveč povelje-
val! In upravičeno obsojajo fa-
morno prepoved kr. celjskega
okrajnega glavarstva ne le samo
slov. časopisi, temveč tudi hrvaški
in srbski. Z istim govorom, kakor v
Šoštanj, je nastopil Podbevšek tu-
di v Ljubljani in tisto liberalno „Ju-
tro“, katerega privesek je ravno
„Nova Doba“ je njegovo predava-
nje navdušeno pohvalilo, ne glede
na to, da se ni v nobito polni dvo-
rani niti eden poslušalec razburjal
nad podano vsebino. Tisto „Novo
Dobo“, ki se je zaradi osebe Pod-
bevška tako razburila, da smo mi-
slili, da bo padla vsak čas v neza-
vest, bo najbrže zadel kap, ko bo
zvedela, da bo Podbevšek vendar-
le prišel nekega lepega dne preda-
vat celjskim purgarjem, čeprav se
je za enkrat posrečilo, da se niso
zvedeli iz njegovih ust, kako izgie-
da dolina šentilorska.

Kulturni vestnik.

Iz gledališke pisarne. V četrtek,
dne 22. t. m. odpade zaradi nepre-
mostljivih ovir predstava „Car-
men“. Mesto ne bodo plesali balet
„Labodje jezero“ za red E.

21. Umetnostna razstava v Ja-
kopičevem paviljonu je odprta vsak
dan od 10.—16. popoldne. Vstopni-
na znaša 3 din. za delavce, ki se iz-
kažejo s člansko izkaznico „Svo-
bode“ samo 1 din.

„Trije labodje“. Izšla je elitna
umetniška revija „Trije Labodje“,
ki je prvovrstna ne samo po luksu-
riozni opremitvi, temveč tudi po vse-
bini, ki je sledeča: Vida Taufer:
Strupena kača, Krvave lise, Bera-
čica z lilijami, Zena pijanka. (Pes-
mi). Joža Cvelbar: Trije zapiski. (Pro-
za). Josip Piber: V noči. (Pe-
sem). Zdenko Skalicky: Splašeni
konj na obzorju, Pevec v rakvi.
(Pesmi). Stane Melihar: Nabornik
št. 149 T. Double conscience. (Pro-
za). France Onič: Oltraj, Okost-
njak, Klic iz predmestij. (Pesmi).
Ciril Vidmar: Iz moje sobe, Ognej-
nik ob slapu, ki koplje grob živim;
V grobnici, katere stene so sestav-
ljene iz osušenih, obeljenih kosti;
Mučenik (Galejski kaznjeneč);
Krvnik, pojoč na črnozagranelem
odru. (Pesmi). Josip Vidmar: Po-
men umetnosti in država. (Esej).
Anton Podbevšek: Plesalec v ječi.
(Kompozicija). Listek. Šikarske pri-
loge: Tone Kralj: Bolest Slovenije
(dips); Fran Kralj: Janez Krstnik
(les); Veno Pilon: Predmestje I.,
Amour simple (radiranki). Glazbe-
ne priloge: Marij Kogoj: Skica,
(klavir), Otožnost (solonapev s kla-
virjem). — Pričujoča umetniška re-
vija, ki se odlikuje po svoji visoki
umetnosti, ki je zastopana v njej,
izhaja pod uredništvom Antona
Podbevška, Josipa Vidmarja in
Marija Kogoj. Naroča se v upravi-
ništvu „Treh labodov“ na Starem
trgu št. 3, II. nadst. v Ljubljani.

Ameriški družinski koledar. Ka-
kor vsako leto so izdali tudi za le-
to 1922. naši vrli sodrugi onkraj ve-
likega morja svoj krasni družinski
koledar, ki dela vso čast njihovi
poštenosti. Iz letošnje njegove iz-
brane in bogato ilustrirane vsebine
(okrog 40 lepih slik, največ po ori-
ginalih slovenskih slikarjev) ome-
njamo poleg nekaterih iz „Kresa“
srečno izbranih novel in pesmi še:
Molekove pesmi Vaše in naše, Le-
to za letom, njegovo dramo: Trije
kralji, Anatola Francea fino satirič-
no novelo Crainquebille, Tauchar-
jevo komedijo V uredništvu, Za-

vertnikovo povest Ločena od mize
in postelje, razprave Delavske or-
ganizacije v starem veku, Japonska
in Kitajska, Ali bodo v socialistični
družbi vere? itd. — Komaj drob-
ec iz prebogatega gradiva, ki je zbra-
no v tej publikaciji. Ameriški dru-
žinski koledar, katerega bi si mor-
ali naročiti vsakdo, ki ima nekaj
smisla za lepo in zdravo knjigo, je
izdala Jugoslovanska delavska ti-
skovna družba, 3639 W. 26 th Street
Chicago III., United States of Ame-
rica, in stane 75 centov. Delavci, se-
žite po njem.

Gospodinski koledar »Jugoslo-
venske Matice«. Kar smo že davno
pogrešali, je dala sedaj »Jugosloven-
ska Matica«, ki je izdala pod spre-
tnim uredništvom pisateljice Uteve,
gospodinski koledar. V tri dele je
razdeljen. Prvi del obsega koledar.
kolikove in poštno pristojbine, mere
in uteži, in kratke podatke o naši
vladarski hiši. Temu sledi cela vrsta
izbranih člankov naših prvih stro-
kovnjakov in strokovnjakinj o go-
spodinjstvu. Drugi del je izpolnjen s
»Troškovnikom«, ki je sestavljen tak-
o pregledno in tako obsežno, da
navaja naravnost vsako gospodinj-
ko rednemu zapisovanju vseh izdat-
kov. Gospodinski koledar »Jugoslo-
venske Matice« je vezan in šteje
brez inseratov 100 strani velike
osmerke. Velja za člane 20 K, za ne-
člane 30 K in se naroča pri »Jugo-
slovanski Matici«, Ljubljana, Pred-
škofijo št. 21. Naročajte ga!

Iz stranke.

Seja centralnega odbora »Svo-
bode« se bo vršila v četrtek 21. t.
m. ob 20. uri v tajniških prostorih
na Aleksandrovi c. s sledečim
dnevni redom: Čitanje zapisnika
zadnje seje; poročilo tajnika, bla-
gajnika, slučajnosti. Vsi člani odbo-
ra naj se gotovo udeležijo seje.

Iz strok. organizacije.

Seja centralnega odbora kov-
narjev se bo vršila v četrtek dne
22. decembra ob 6. uri popoldne.

Tajništvo.
Kleparji, kateri želijo dobiti služ-
bo, oziroma spremeniti svoje mesto
naj se zgledajo v Tajništvu kovnar-
jev, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.
II. nadst.

Vestnik Svobode.

Leče pri Prevaljah. Božičnico
priredi »Svoboda« na svetli večer
ob 7. uri v dvorani restavracije na
Lešah za rudarske šolarje s slede-
čim sporedom: Deklamacija, bo-
žična pesem, obdaritev otrok. —
Odbor.

Gospodarstvo.

— Kisl za obrtnike. Urad za
pospeševanje obrti v Ljubljani, Du-
najska cesta št. 22 je preskrbel za
ortnike večjo množico kisika. In-
terentje naj prijavijo svoje potreb-
ščine na gornji naslov čimpreje.

— Naš izvoz. Statistični podatki
izvoza iz Jugoslavije izkazujejo, da
je bilo od 1. januarja do 31. septem-
bra t. l. izvoženega blaga v vredno-
sti 1.668.780.729 Din. Največ se je
izvozilo živil.

— Naseljevanje v Južni Srbiji.
Ministrstvo za agrarno reformo je do
sedaj izdalo dovoljenje za 7422 dru-
žin, ki se bodo prihodnje spomlad
naselile v južni Srbiji. Tem družinam
je bilo dodeljeno skupno 60.000 ha
zemlje. Ker je agrarno poverjeniš-
tvo v Skopju poročalo, da je veliko
pomanjkanje hiš za stanovanje, je
ministrstvo za agrarno reformo
ustavilo daljino dodeljevanje zem-
lje za kolonizacijo.

— Češkoslovaška in Trst. Itali-
ji je težko gledati, kako se odmi-
ka vsi nekdanji klijenti Trstu, zato
skuša na razne načine in z velikimi
koncesijami, da bi jih zopet privla-
la. Ker zaenkrat na Jugoslavijo, naj-
naravnnejšo klijentino tržaški luk se
ne more reflektirati, se je vrgla
zlasti na Češkoslovaško. Ta se je
bila Trstu že skoro popolnoma od-
povedala, ker je prevoz njenega
blaga veliko predrag in si je raje iz-
brala zanj pripravljeno nemško
pristanišče, kakor Hamburg. Itanja
je hočeš nočeš morala vgrizniti v
kisl jabolko in opustiti misel, da bi
šel promet preko Trsta z velikimi
dobički zanj, in ker je šlo za to, da
nudi mirujočemu tržaškemu pre-
bivalstvu vsaj eno nadomestilo za
„odrešenje“, ki mu ga je prinesla, se
je pričela pogajati s Prago, da si jo
pridobi kot klijentino za Trst, pri
čem je že ko od začetka izjavila,
da se odreka raznim dobrinam, ki
bi pri prevažanju češkoslovaškega
blaga padle v nje žep. Poročajo, da
pogajanja zelo dobro uspevajo in da
se sporazum podpiše v par dneh.

Ore samo za neke carinske določ-
be, ki jih Češkoslovaška ne mara in
jih bo Italija zato opustila.

— Oddaja imetja na Poljskem.
Vsi delavci finančnega položaja
države je poljska zbornica dne 16.
t. m. sprejela zakon o oddaji imetja.

— Cirkulacija bankovcev v Nem-
čiji. Po izkazu Nemške državne
banke za prvi teden v decembru je
narasla množina bankovcev v pro-
metu za 1846 milijon mark, na
102.789.634.000 mark.

— Prvi državni proračun soviets-
ke Rusije. Sovjetska Rusija bo se-
stavila prvič proračun za leto 1922.

— Svetovni petrolejski trust. Iz
Londona javljajo: V Philadelphiji se
je osnovala družba „World Com-
merce Company“, s kapitalom 2 mi-
liard dolarjev, ki bo v vseh delih
sveta prevzela ali kartelirala petro-
lejske družbe. Udeležene so Stan-
dard Oil in 13 drugih družb. Sedanj
ameriški finančni minister Mellon
bo baje generalni direktor nove
družbe.

Društvene vesti.

Društvo stanovanjskih najemni-
kov za Slovenijo s sedežem v Ljub-
ljani, opozarja, da se vrši prihodnja
javna odobrova seja v sredo, dne
21. decembra t. l. ob 20. uri v mali
dvorani Mestnega doma. Društve-
na pisarna daje članom dnevno od
18. do 20. ure informacije. Sv. Pe-
tra cesta št. 12 pritlično, desno.

Društvo ljubljanskih mizarjev
priredi dne 31. decembra, kakor
vsako leto svojo Silvestrovo vese-
lico ob 8. zvečer v hotelu Tivoli.
Vstopnina 3 D. Srečolov s krasnimi
dobički. Sodeluje tamburaški zbor
Vič-Olince.

Po svetu.

— Stavka kemičnih delavcev v
ostravsko-karvinskem okrožju. Ka-
kor javlja »Tribuna« iz Moravske
Ostrove, so delavci kemične indu-
strije na ostravsko-karvinskem in-
dustrijskem ozemlju včeraj pričeli
stavkati, ker so podjetniki odklonili
zahteve po dodatku za gospodinj-
stvo v višini 10% letnih dohodkov.
Izdatki za ta dodatek bi znašali 20
milijonov kron.

— Skromni Napoleon. »New
York Herald« javlja, da kandidira
za albanski prestol princ Jerome
Napoleon Bonaparte, ki je ameriški
državljan. Ta skromni a nič manj
neustrašni princ je potomec III. Na-
poleona. Pišejo, da ga Amerika v
njegovem stremjenju podpira.

— Nesrečna Rusija. Poročajo, da
je v višini Aleksandrije zgorel veli-
ki parnik »Horusee«, ki je vozil za
rusko stradaljoče ljudstvo ogromne
množine živil, obleke in zdravil,
med drugim 1150 ton riža, 8 ton bla-
ga za obleke itd. Vse to je izgubljeno,
moštvo pa se je le z veliko muko
rešilo pogube. Francoski in italski
socialistični listi govore, da se
nesreča ni zgodila slučajno, temveč
da so jo povzročili sovražniki ruske
revolucije. V današnjih časih pre-
obrnitve vseh vrednot je pač mo-
goče, da so zagrizeni zločinci bili
sposobni tudi takega zločina.

— Olimpijske igre v Parizu.
Francosko zunanje ministrstvo je
predložilo parlamentu predlog s ka-
terim se dovoljuje za olimpijske igre
l. 1924 državna podpora v znesku
20 milijonov frankov. Glasom poro-
čila sedanega tajništva olimpijske-
ga odbora so predpriprave za igre
že v teku pri vseh večjih narodih;
tudi češki odbor je pričel ta mesec
z organizacijo in razpisal javno sub-
skripcijo za zbiranje češkega zlet-
nega fonda za Pariz.

— Brezposelnost v Kanadi. V
Kanadi je nezaposlenih okoli 600.000
delavcev. Zato se naj naši ljudje ne
izseljujejo tja.

Dopisi.

Mežica. (Nadsvetnika dr. Lipol-
ta »državotvorno« delo!) 5. 6. in 7.
t. m. se je vršilo pogajanje tukajš-
njega delavstva ozi. zastopnikov
„Unije slov. rudarjev“ z upravitelj-
stvom svinčnih rudnikov v Mežici
za povišanje mezd. Delavstvo je
čakalo že pol leta na povišice, a teh
ni bilo, ker prejšnji sekvester ni bil
pooblaščen dajati poviške, motani-
stični urad pa ni razpisal pogajanj,
ker se je tam neke barantalo za
rudnik in posebno še, ker so funt-
sterlingi zdrava valuta! Končno je
rudnik le prešel v angleške roke.
Delavstvo je pa še naprej čakalo ča-
pogajanje. Medtem je pa nekaj go-
spodov dobilo zaslužne križce za
„izvrstno narodno delo“ zaradi
vodstva in ob priliki prodaje rudni-

kov. Odlikovanja pa niso bila majh-
na. Zato za male ljudi, kakor n. pr.
za kakšnega sekvestra, ni odletelo
nič, ker on se je upiral prodajal! Go-
vori se še celo, da pojde nekaj go-
spodov tam nekeje v pokoji! Samo
radi tega, ker so prišli sedaj „fun-
ti“ v deželol Končno so pa prišli na
Miklavževu — nas obdarit! Toda
besedo je imel na Miklavžev dan
samo „Bartl“, ki bi bil rad vse de-
lavce povezal in jih pogal v Av-
strijo! Na 5., in prvi dan obravnave,
je izjavil g. nadsvetnik Lipolt kot
zastopnik Okrožnega urada v Cel-
ju, „da oskrbi vsemu delavstvu
potne legitimacije v Avstrijo“. Iz-
siliti je hotel, da bi bilo prevzelo tu-
kajšnje delavstvo mezdni sistem
kot je v Trbovljah. Ta čedni gos-
pod ni hotel dati teden dni poprej
iste dohodke delavstvu na Lešah,
nam jih je pa hotel vsiliti! Za lajka,
ki ne pozna koritarstva in kapitala,
je bila to strašna uganka in bi si bil
misli: „Slovenci smo gospodje! Mi
teroriziramo celo Angleže! Gene-
ralni ravnatelj ni rekel ne in ne
„Jes“ (da), samo gospod Lipolt so
hoteli delavstvu namesto plače zvi-
šati, plače znižati! To pa zato, ker
je Trboveljski sistem nekaj „izvrše-
nega“, kar baje strašno koristi naši
državi! Trbovlje, pravijo, imajo na
leto kakih 1000 milijonov izgube,
mežiški rudniki so pa za več mili-
jonov aktivni, in zato bi morali mi

še bolj pomagati tujemu kapitalu!
dne 6., to je na drugi dan pogajanj,
se je pogajal z nami ravnatelj rud-
nika, angleški inženier, in nam „mi-
lostno“ dodal 25—28% poviška. V
osebi Lipolta — kar je tudi sam
poudarjal — smo videli zastopstvo
državnega uradnika in ta je pa ba-
rantal za Angleže! S tem ste pač
dokazali, koliko je Vam in koliko
vladi za delavstvo! Se nikoli si ni-
ste napravili na en dan toliko ljudi za
svoje sovražnike kot na ta dan!
(Predlagamo, da se gospoda nad-
svetnika odlikuje s križcem „Stipe
Radiča“!) Protestiramo pa, da se
pošilja na mejo takšne ljudi kot po-
oblaščenec državne oblasti! Kolo-
nizirajte magari mežiško dolino ka-
kor hočete, ampak ne razburjajte
poštenih ljudi na tak način. — O.
Lipolt je končno, ko se je moral
udati, vzel slovo od naših zaupni-
kov, z besedami, „da takšnih oslov-
še ni našel kakor tukaj!“! Za nas je
bilo to priznanje že samo radi tega,
ker so te čedne besede prišle iz
Vaših „nadsveniških“ ust — in Va-
šega poraza! Nasvidenje do prihod-
nje obravnave! Za vsak slučaj pa
naj da vlada tudi svojemu poobla-
ščencu g. nadsvetniku potni list z
nemškimi vizumom s seboj, da se bo
videla vsaj firma in da bi ga Nemci
ne zavrnili, če bi se mu ravno
vzljubilo odpotovati v blaženo de-
želo — preko Avstrije v London.

Brzjavlj.

Vladna kriza še ni odrešena?

Belgrajsko vladno krizo rešuje-
jo včerajšnji in današnji listi ob sim-
patijah, strastnem sovraštvu in bo-
jazni. To pomeni, da kriza še včeraj
ni bila definitivno rešena, ker imata
radikalna in demokratska stranka
precej vroče osebne želje. Ne gre za
stvar, ne za kvaliteto oseb, ampak
samo za ministre. Zato pa tudi ve-
lepolitiki ne morejo priti do zaključ-
ka. Včeraj in danes nam servirajo
to-le ministrsko listo, o kateri pravi-
jo, da najbrže obvelja:

Ministrski kandidati radikalne
stranke so sledeči: Nikola Pašić,
predsedstvo in ministrstvo zunan-
jih del; Marko Trifković, ministr-
stvo za izenačenje zakonov; dr. La-
za Marković: pravosodno mini-
strstvo; Kosta Miletić: ministr-
stvo za agrarno reformo; Nelja Vu-
kićević: ministrstvo za javna dela;
Andrija Stanić: ministrstvo
prometa l. dr.; Žarko Miladinović:
ministrstvo pošte in brzjava. De-
mokrati so določili, kolikor je do-
sedaj znano, sledeče može za mini-
stre: dr. Voja Marinković: mi-

nistrstvo za notranje zadeve; dr.
Kosta Komanudi: finančno mini-
strstvo; Svetozar Pribičević:
ministrstvo prosvete; Živojin Ra-
fajlović: ministrstvo za šume in
rude; dr. I. Krstelj: ministrstvo
za socialno politiko in dr. Gregor
Žerjav: ministrstvo ver. Samo-
stojni vstopijo za vsako ceno v Pa-
šičev kabinet in so normirali zopet
iv. Pucića. Ako se sporazum z
muslimani doseže, sprejme ministr-
stvo za trgovino in industrijo zopet
dr. Mehmed Spaho, ministrstvo
za narodno zdravstvo pa ostane za-
časno nezasedeno in bo za muslima-
ne rezervirano.

LDU. Belgrad, 19. dec. Nova
vlada še ni sestavljena. Demokrati
so imeli sejo, na kateri so določili
svoje nove ministre. Istotako so ra-
dikalci izvedli izpovednico pri svo-
jih dosedanjih članih kabineta. Ka-
binet še ni formiran, ker so musli-
mani stavili neke pogoje, ki se pre-
tresaajo. Misli se, da bo končni spo-
razum dosežen tekot jutrišnjega
dne.

SEJA FINANČNEGA ODESKA.

LDU. Belgrad, 19. dec. Finančni
odsek narodne skupščine je pretre-
sal zakon o proračunski dvanajstini
za mesec januar 1922. Razpravljalo
se je tudi vprašanje, kakšna uredba
naj se sprejme, da bi se zmanjšalo
število uradnikov, ne da bi se kršila
socialna pravičnost. Dosežen je
sporazum, da je redukcija uradni-
štva vsekakor potrebna in da se
mora to vprašanje radi važnosti re-
šiti z največjo opreznostjo. Posebno
je treba reducirati nekvalificirano
uradništvo. Sprejet je tudi predlog,
da se ima člen 6. glasiti tako: »Da
bi se moglo urediti vprašanje plač
in doklad vsem javnim uslužbencem
in nameščencem v kraljevini, bo fi-
nančni minister takoj, ko stopi ta
zakon v veljavo, sestavil komisijo,
ki bo obstajala iz narodnih poslan-
cev in zastopnikov glavne zveze
oziroma drugih uradnih organizacij.
Naloga te komisije bo, da v
teku enega meseca pripravi vse,
kar je po členu 136. in 137. potrebno
za revizijo sedanega uradništva.
Ta komisija bo predlagala vladi, ka-
tero število in kakega poklica in ko-
liko nameščencev in uslužnikov je
treba zmanjšati. Vlada bo stavila
uslužbenca in služabnike, ako so iz
novih krajev, na razpoloženje, ako
pa so iz starih mej Srbije, v pokoj,
ako so za to dobili pravico, ali pa
jih odpustila iz službe. Uslužbenca
in služabnike, ki se bodo stavili na
razpoloženje, bodo prejemali polo-
vico plače in doklad. Glede uradni-
kov v novih krajih, ki so pridobili
pravico na pokojnino, se določa, da
njihova plača v času, dokler so na
razpoloženju, ne more biti manjša,
kakor znaša pokojnina onih uradni-
kov, ki se z istimi službenimi leti v
starih mejah Srbije stavijo v pen-
zijo po zakonu o uradnikih za kra-
jevino Srbijo. Na razpoloženju sme-
jo uradniki ostati najdalje 6 mese-
cev. Finančni minister dr. Kuma-

nudi je naglašal, da bo ta člen ve-
ljal provizorično, dokler se ne uredi
zakon o uradnikih.

ZELEZNIČARJI PRI MINISTRU.

LDU. Belgrad, 19. dec. Zastop-
niki železničarskih organizacij so
posetili finančnega ministra povod-
no predložiti resolucije glede
draginskih doklad in enkratne pri-
pomoci za železničarje. Pojasnilo se
jim je, da je njihova stvar v razpra-
vi in da bo rešena v nekaterih dneh.
Zastopniki železničarjev bodo radi
tega ostali v Belgradu, da počakajo
na rezultat razprave.

TEGOVINSKA POGODBA Z AV- STRIJO.

LDU. Belgrad, 19. dec. Minist-
stvo za trgovino in industrijo je iz-
delalo zakonski načrt, s katerim se
naša trgovinska pogodba z Avstrijo
podaljša do meseca junija prihodnje-
ga leta. Ta zakon se bo predložil za-
konodajnemu odboru v odobrenje.

MADŽARSKI KARLISTI OBTO- ZENI.

LDU. Budimpešta, 18. dec. V
zadevi oseb, ki so bile zapletene v
zadnji karlistični puč, je vložilo dr-
javno pravdnštvo obtožnico. Dr-
javno pravdnštvo obtožuje grofa
Julija Andrassyja, Stefana Rakow-
szkega, grofa Szigrayja, dr. Julija
Gratza, poslaniškega tajnika Boro-
vicinija, stotnika Lorenca Andre-
ja, Stefana Graya in Avgusta
Schnitzerja zločina upora ter ozna-
čuje budimpeštansko kazensko so-
dišče kot pristojno. Proti Benitzke-
mu obtožba ni vložena, pač pa si
pridržuje državno pravdnštvo pra-
vico preiskave.

VIHAR V BERLINU.

LDU. Berlin, 19. dec. V sled vi-
harnega vremena je razdeljenih 180
telefonskih naprav, ki izhajajo iz
Berlinu.

JUGOSLOVANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Vabilo na podpisovanje delnic.

Minister za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 4. maja 1921, št. 2387 dovolil podpisanim ustanovitev delniške družbe z imenom

Jugoslovanska kreditna banka v Ljubljani.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z razpisom z dne 25. oktobra 1921 št. 7204/21 potrdilo predložena pravila.

Po §§ 3 in 4 potrjenih pravil znaša delniška glavnica 4.000.000 K in je razdeljena na 10.000 v gotovini polno vplačanih delnic po 400 K. Delnice se glase na prinosca. Delniška glavnica se sme s sklepom občnega zbora zvišati do 15.000.000 K z izdajo nadaljnjih delnic.

Osnovna glavnica 4.000.000 K oddamo v javno subskripcijo, in sicer

10.000 delnic po 400 K nominale.

Ceno za podpisane delnice je pri subskripciji takoj v gotovini vplačati.

Delnice se stavljajo na subskripcijo po sledečih pogojih:

1. Člani Jugoslovanskega kreditnega zavoda, r. z. z o. z. v Ljubljani, imajo predpravicu, da vzamejo za vsak svoj delež pri zavodu po eno delnico Jugoslovanske kreditne banke po kurzu 400 K za komad in 40 K za stroške izdaje.

2. Preostale delnice se nudijo nečlanom v subskripcijo po kurzu 500 K za komad prištevši po 40 K za stroške izdaje za vsako delnico.

Kolikor znaša izkupilo za izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade po § 3 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu banke.

Podpisovanje delnic se vrši v času od 20. decembra 1921 do 20. januarja 1922.

Prijave sprejemajo:

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, Marijin trg št. 8 in njegovi podružnici v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani in njene podružnice v Novem mestu, Rakeku in Slov. Gradcu.

Slovenska banka v Ljubljani in njeni podružnice v Dolnji Lendavi in v Novem Sadu.

Jadranska banka v Beogradu in njene podružnice v Ljubljani, Celju, Mariboru, Kranju, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Caftatu, Dubrovniku, Ereegnovem, Jelši, Korčuli, Kotoru, Metkoviću, Šibeniku, dalje na Dunaju, v Trstu, Opatiji in Zadru.

Vsak podpisovalec dobi od vplačilnega mesta potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku.

Subskribentom se bo o dodelitvi delnic poročalo. Kdor sploh ne bi dobil delnic, ali manjše število nego jih je podpisal, prejme povrnjeno celo, odnosno delno vsoto svojega vplačila.

Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil o subskribiranih delnicah začasna potrdila o številu vplačanih in dodeljenih delnic. — Delnice se izroče pozneje proti izročitvi začasnih potrdil o dodeljenih delnicah. Po §-u 11 pravil dalje na občnem zboru vsakih 10 delnic po en glas.

Jugoslovanska kreditna banka ima namen pospeševati razvoj in povzdigo pridobitnosti, produkcije in kupčije obrtnega, trgovskega, uradniškega in kmetijskega stanu. Družba ima pravico vršiti vse vrste bančnih opravil in kupčij. Želeži je, da se obrtniki, trgovci, uradniki in kmetje oklenejo novega zavoda ter se v obilnem številu odzovejo vabilu na podpisovanje delnic.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1921.

Jugoslovanski kreditni zavod, r. z. z o. z. v Ljubljani;
Anton Pesek, hišni posestnik in lastnik tiskarne v Ljubljani;
Branko Hlavaty, hišni posestnik in veletrgovec v Zagrebu;
Dominik Čebin, upravnik in posestnik v Ljubljani;
Dr. Ferdo Černe, odvetnik v Murski Soboti;
Ivan Dobraj, hotelir in trgovec v Murski Soboti;
Josip Benko, hotelir in veletržec v Murski Soboti;
Franc Čeh, trgovec v Murski Soboti;

Ljudovik Brumen, hišni posestnik in trgovec v Murski Soboti;
Janko Korže, ravnatelj v Murski Soboti;
Dr. Janko Leskovec, odvetnik v Dolnji Lendavi;
Josip Toplak, hišni posestnik in veletrgovec v Dolnji Lendavi;
Adam Bohar, posestnik in mesar v Dolnji Lendavi;
Ivan Kokot, trgovec v Dolnji Lendavi;
Franc Kac, trgovec v Dolnji Lendavi;
Franc Bedič, trgovec v Dolnji Lendavi.

Več krojaških pomočnikov

treznih in vestnih delavcev za delo v tovarni se sprejme takoj. Samostojni dobe proti garanciji delo na dom. Stalno delo zasigurano. Vpraša se: EMONSKA CESTA št. 8 v pisarni.

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Staro železo

lito in kovano cele vagone
kupi po najvišjih cenah
Centralna nakupovalnica
starega železa v
Ljubljani,
Gospodarska cesta št. 1.

Naj etja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.

VRDKA J. DOLENC,
Ljubljana, Hliserjeva ulica št 5

Ure budilke, n-
ha ke, veržice,
zlatino, srebrni o, očala
in poročne prstane
kupite najbolje pri

A. Lečnik,
urur in zlatar,
Celle, Glavni trg št. 4
Popravila dobra in točna.
Zlomljeno zlato in srebro pla-
čujem po najvišji ceni.

se priporoča za na-
kup najboljših instru-
mentov izvrstnih to-
varn po najsolidnejših
in nizkih cenah.

Na nižje cene! Na nižje cene!

VULKAN tvornica gumijevih
izdelkov v Kranju

izdeluje
prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

Kavarna „ZVEZDA“ v Ljubljani.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim v sredo, dne 21. t. m. popoldne docela prenovljeno, moderno urejeno, z vsem komfortom opremljeno

kavarno „ZVEZDO“.

V kavarni bodo na razpolago vsi domači in večji inozemski politični, leposlovni in znanstveni listi, kakor tudi revije. Gostom bom nudil naj-finejšo in najboljšo pijačo, okusna mrzla jedila ter skrbel tudi za najboljšo postrežbo. Igralcem bo na razpolago posebna igraina soba. Iz skrajno zanemarjenih bivših kazinskih lokalov sem skušal ustvariti prvovrstno, vsem modernim zahtevam ustrezajočo kavarno.

Zato se priporočam, da mi bo cenj. občinstvo, kateremu se toplo priporočam, nagradilo ta moj trud z najštevilnejšim posetom.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1921.

Fran Krapeš,
kavarnar.